

بررسی تاثیرمدیریت دانش بر اثربخشی و چابکی سازمان در بین کارکنان وزارت کشور (استانداری، فرمانداری، بخشداری) استان کهگیلویه و بویراحمد

فرزاد دانش آموز

کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد
farzaddaneshamoz@gmail.com

چکیده

امروزه دانش به عنوان یک دارایی راهبردی و کلیدی شناخته می شود. به این ترتیب مبحث مدیریت دانش، براساس نیاز دنیای امروز به تسلط بر دانش ها و افزایش نقش آن ها در محصولات، سوق یافته است. از این رو برخورد هوشمندانه با منبع دانش، عاملی مؤثر در موفقیت سازمان ها به شمار می رود. به رغم موفقیت‌های برخی، سازمان های بسیار زیادی نیز با شکست مواجه شده‌اند. به نظر می‌رسد یک سری از شرایط، موقعیت‌ها و چالش‌ها منجر به موفقیت یا شکست نهایی فعالیت مدیریت دانش در سازمان می‌شود. بدیهی است شناسایی مهم‌ترین عناصر مدیریت دانش در راستای چابکی سازمانی می‌تواند گام بسیار ارزشمندی برای چابک سازی قلمداد شود؛ لذا به نظر می رسد شناسایی ابعاد و اقدامات مدیریت دانش در سازمان‌های چابک از یک سو و بررسی ارتباط آن‌ها با اقدامات و ابعاد چابکی از سوی دیگر، یک ضرورت انکارناپذیر در حوزه تحقیقات چابکی است. هدف از پژوهش حاضر بررسی تاثیر مدیریت دانش بر اثربخشی و چابکی سازمان در بین کارکنان وزارت کشور (استانداری، فرمانداری، بخشداری) استان کهگیلویه و بویراحمد می باشد. جامعه آماری این پژوهش، شامل کلیه کارکنان وزارت کشور (استانداری، فرمانداری، بخشداری) استان کهگیلویه و بویراحمد به تعداد ۳۴۰ نفر می باشد. از روش نمونه‌گیری طبقه ای جهت توزیع پرسشنامه و فرمول کوکران برای تعیین حجم نمونه (۱۸۱) استفاده گردید. برای سنجش متغیرهای پژوهش از پرسشنامه‌ای شامل ۶۵ سنجه استفاده شد. برای تعیین روایی از دو روش روایی صوری و محتوا و تحلیل عاملی تأییدی و برای تعیین پایایی از ضریب آلفای کرونباخ بهره گرفته شد. این پرسشنامه میان ۱۸۱ نفر توزیع گردید و به روش رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که مدیریت دانش تأثیر معناداری بر اثربخشی سازمانی ندارد. اما بر چابکی سازمانی تأثیر معناداری دارد.

کلید واژه‌ها: مدیریت دانش، دانش، چابکی سازمانی، اثربخشی سازمانی، وزارت کشور.

۱- مقدمه

بی‌تردید ابداعات و نوآوری گرایش بسیار شدیدی به دانش، تخصص و تعهدات کارمندان به‌عنوان ورودی‌های کلیدی در فرایند خلق ارزش دارند؛ این در حالی است که سازمان‌ها با نوآوری پذیری بالاتر، در پاسخ به تغییرات محیطی و همچنین گسترش قابلیت‌های جدید که به آن‌ها برای دستیابی به عملکرد بالاتر کمک می‌کند، موفق‌تر خواهند بود. از طرف دیگر دیدگاه دانش‌محور، سازمان‌ها را به‌عنوان مخازن دانش و شایستگی مجسم می‌کند (پاشازاده و گوهری، ۱۳۹۱). سازمان‌ها برای افزایش توانایی خود در زمینه بهبود کالا و خدمات و در نتیجه بهره‌مندی مشتریان و مصرف‌کنندگان، به دانش نیاز دارند. هم‌اکنون، شرکت‌ها به دلیل اهمیت و نقش مدیریت دانش بر روی این مفهوم سرمایه‌گذاری گسترده‌ای داشته‌اند. هرچند که برخی از این سازمان‌ها به موفقیت دست یافتند، اما سازمان‌های بسیار زیادی نیز با شکست مواجه شده‌اند. که خبر از وجود برخی شرایط، موقعیت‌ها و چالش‌های برای سازمان‌ها می‌دهد که منجر به موفقیت یا شکست نهایی فعالیت مدیریت دانش در سازمان‌ها شده است و خواهد شد. بدیهی است شناسایی مهم‌ترین عناصر مدیریت دانش در راستای چابکی سازمانی می‌تواند گام بسیار ارزشمندی برای چابک سازی قلمداد شود؛ لذا به نظر می‌رسد شناسایی ابعاد و اقدامات مدیریت دانش در سازمان‌های چابک از یک‌سو و بررسی ارتباط آن‌ها با اقدامات و ابعاد چابکی از سوی دیگر، یک ضرورت انکارناپذیر در حوزه تحقیقات چابکی است (شهبازی و نوربخش، ۱۳۹۴). لذا در این تحقیق به بررسی تاثیر مدیریت دانش بر اثربخشی و چابکی سازمان در بین کارکنان وزارت کشور (استانداری، فرمانداری، بخش‌داری) استان کهگیلویه و بویراحمد پرداخته می‌شود. در این راستا سؤال اصلی زیر مطرح می‌شود: آیا مدیریت دانش و سازمان بر اثربخشی و چابکی سازمانی تأثیری دارد؟

۲- تاریخچه مدیریت دانش

مدیریت دانش مفهوم تازه‌ای نیست و ریشه آن به ۳۰۰۰ سال قبل از میلادی باز می‌گردد (سبحانی نژاد، همکاران، ۱۳۸۵). اصطلاح مدیریت دانش در اوائل دهه ۱۹۹۰ میلادی و با توسعه نظریه مهندسی مجدد فرآیندها اولین گام‌ها برای ایجاد ساز و کارهای احصاء، ذخیره‌سازی و استفاده از دانش در سازمان‌ها شروع شد و سپس مجموعه این فعالیت‌ها عنوان مدیریت دانش را به خود گرفت (اخوان، همکار ۱۳۹۰). همانطوری که اشاره شد مدیریت دانش بصورت نوین از دهه ۹۰ میلادی از

آن زمان تاکنون یکی از مباحث قابل توجه نویسندگان همچون پیتز دراکر (۱۹۶۴) که اولین بار اصطلاح "کارکنانی دانشی" را ابداع کرد و پیتز سنگه در سال (۱۹۹۰) اصطلاح سازمان یادگیرنده را مطرح کرد؛ سازمانی که از تجارب گذشته ذخیره شده در سیستم‌های حافظه سازمانی یاد می‌گیرد. لئونارد بارتون (۱۹۵۰) مورد چاپارال استیل را به عنوان یک داستان موفقیت مدیریت دانش مستند کرد. مطالعه نوناکا و تاکاچی (۱۹۵۰) نشان داد که چگونه دانش در سازمان‌ها خلق، استفاده و تسهیم می‌شود و چگونه چنین دانشی به توزیع نوآوری کمک می‌کند (احمدی، همکار، ۱۳۹۱) اما بصورت تخصصی تر اصطلاح مدیریت دانش در سال (۱۹۸۹) بطور رسمی در فرهنگ واژه‌گان ثبت شد (سبحانی نژاد، همکاران، ۱۳۸۵).

نقاط زمانی در مسیر پیشرفت فناوری مدرن، دیدگاه دیگری را درباره تاریخچه مدیریت دانش نشان می‌دهد. آغاز صنعتی شدن در سال ۱۸۰۰، فناوری‌های حمل و نقل در سال ۱۸۵۰، ارتباطات در سال ۱۹۰۰، رایانه‌ای شدن در دهه ۱۹۵۰، دنیای مجازی شدن در اوائل دهه ۱۹۸۰، و تلاش‌های اخیر در فناوری‌های شخصی‌سازی در سال ۲۰۰۰ (به نقل از احمدی، همکار، ۱۳۹۱: ۶۱).

۳- اهداف فرضیات و قلمرو تحقیق

الف- هدف اصلی

- ۱- بررسی تاثیر مدیریت دانش بر اثربخشی.
- ۲- بررسی تاثیر مدیریت مشتری بر چابکی.

ب - اهداف فرعی

- بررسی تاثیر ایجاد دانش بر اثربخشی.
- بررسی تاثیر حفظ و نگهداری دانش بر اثربخشی.
- بررسی تاثیر انتقال دانش بر اثربخشی.

۱- ۵ - فرضیه تحقیق:

- فرضیه اصلی
مدیریت دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری دارد.
مدیریت دانش بر چابکی تاثیر معناداری دارد.

- فرضیه های فرعی
ایجاد دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری دارد.
حفظ و نگهداری دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری دارد.
انتقال دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری دارد.

- قلمروهای انجام پژوهش

- ۱- قلمرو مکانی: با توجه به فعالیت‌های محقق محدوده مطالعه، کارکنان وزارت کشور (استانداری، فرمانداری، بخشداری) استان کهگیلویه و بویراحمد می باشد.
- ۲- قلمرو زمانی: این پژوهش در بازه زمانی ۶ ماهه از شهریورماه تا آذر ماه سال ۱۳۹۶ انجام می شود. داده های مورد نیاز پژوهش در بازه ی زمانی ۱۵ روزه در آذر ماه ۱۳۹۶ جمع آوری شده است.
- ۳- قلمرو موضوعی: محور اصلی تحقیق حوزه مدیریت دانش و منابع انسانی می باشد که به طور جزئی تر تحت عنوان " بررسی تاثیرمدیریت دانش بر اثربخشی و چابکی سازمان در بین کارکنان وزارت کشور (استانداری، فرمانداری، بخشداری) استان کهگیلویه و بویراحمد" می باشد.

مطالعات داخلی

اسماعیلی و همکاران (۱۳۹۵) به بررسی عوامل مؤثر بر توسعه بکارگیری مدیریت دانش پرداختند. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها از نوع پیمایشی بود. بر اساس نتایج تحلیل عاملی، عوامل فناوری اطلاعات، فرهنگ سازمانی، منابع انسانی، ساختار سازمانی، آموزش به عنوان عوامل مؤثر بر توسعه بکارگیری مدیریت دانش در این تحقیق شناسایی شدند و در نهایت نتایج آزمون مدل معادلات ساختاری با جذر برآورد واریانس خطای تقریب کمتر از ۱۰ درصد و شاخص‌های نیکویی برازش بیش از ۰٫۹ است. برازش مدل را تأیید کرد یعنی اینکه در مجموع کلیت مدل و ارتباطات بین عوامل مؤثر بر توسعه بکارگیری مدیریت دانش و مدیریت دانش در دانشگاه آزاد اسلامی بابل مورد تأیید قرار گرفت.

مرادی صالح (۱۳۹۴) در پژوهشی به اعتبار یابی برای مدیریت دانش در دانشگاه علوم دریایی امام خمینی پرداخته بود که حاصل پژوهش آن حاکی است از این‌که مدیریت دانش درس ناوبری ساحلی از عامل‌های جذب دانش، کاربرد دانش، دانش‌آفرینی، ذخیره دانش و سازمان‌دهی دانش تشکیل شده است که در بین عامل‌ها جذب دانش بیشترین نقش و انتشار دانش کمترین نقش را در شکل‌گیری مدیریت دانش درس ناوبری ساحلی دارد.

مطالعات خارجی

گراالد (۲۰۱۷) پژوهشی با عنوان دلالت‌های تکاملی رسانه‌های اجتماعی برای مدیریت دانش سازمانی انجام دادند. و به بررسی تأثیرات رسانه‌های اجتماعی روی مدیریت دانش سازمانی پرداختند. نتایج مطالعه وی نشان داد که جنبه‌های کلیدی رسانه‌های اجتماعی از طریق یک تکامل فناوری در طی دهه گذشته و از محاسبات ابری به فناوری‌های سیار و تحلیلی تغییر کرده‌اند. ایگون سو و همکاران (۲۰۱۷) پژوهشی با عنوان: فرآیندهای بحرانی مدیریت دانش: یک دیدگاهی به سوی خلق ارزش برای مشتری انجام دادند. هدف از این مقاله سهیم بودن در منابع علمی از طریق

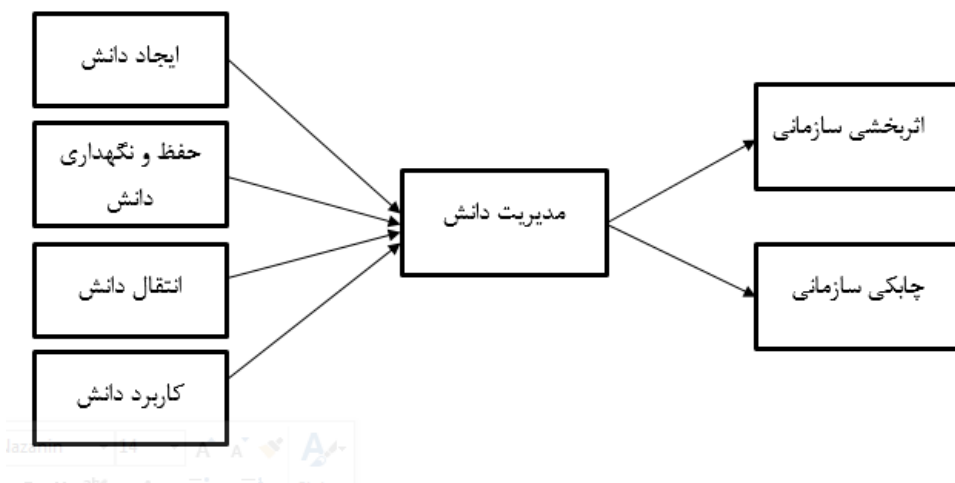
¹ - Gerald

² Ignacio et al.

شناسایی و تحلیل ترکیبات امکان پذیر بین فرآیندهای بحرانی مدیریت دانش (ظرفیت جذب، انتقال دانش و کاربرد دانش) بود که منجر به خلق ارزش عالی برای مشتری می شود.

۵- مدل مفهومی پژوهش

مدل مفهومی پژوهش در شکل زیر نمایش داده شده است:

۵- روش کار

با توجه به تقسیم بندی تحقیقات علمی از نظر هدف تحقیق می توان گفت که تحقیق حاضر از نوع تحقیقات کاربردی است. در پژوهش حاضر که تحقیقی کمی است از روش پیمایشی استفاده شده است. بنابراین از نظر ماهیت، پیمایشی تحلیلی است.

- جامعه آماری

جامعه آماری این پژوهش را کلیه کارکنان وزارت کشور (استانداری، فرمانداری، بخشداری) استان کهگیلویه و بویراحمد تشکیل می دهند. که جمعاً ۳۴۰ نفر می باشند.

- نمونه آماری و روش نمونه گیری

در این پژوهش از روش نمونه گیری طبقه ای استفاده شده است. چرا که سه جامعه مختلف داریم و زمانی که زیرجامعه های داخل یک جامعه کلی متنوع می گردد.

- متغیرهای پژوهش

۱- متغیرهای مستقل پژوهش

در این پژوهش، مدیریت دانش به عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شده است.

۲- متغیر وابسته پژوهش

در این تحقیق اثربخشی و چابکی متغیر وابسته می‌باشد.

- روش و ابزار گردآوری داده‌ها

در این پژوهش از پرسشنامه استاندارد استفاده شده است. پرسشنامه استاندارد شده مدیریت دانش (نیومن و کنراد، ۲۰۰۰) و اثربخشی (پارسونز، ۱۹۶۹) و چابکی (شریفی و ژانگ، ۲۰۰۴) استفاده گردید.

روایی ابزار اندازه‌گیری

در پژوهش حاضر برای محاسبه ی روایی پرسش نامه، از روایی صوری یا محتوایی و روایی ساختاری یا سازه استفاده شده است. در این پرسشنامه میانگین بارهای عاملی بیشتر از ۰٫۵ بود، بنابراین پرسشنامه از اعتبار مناسبی برخوردار می‌باشد. در این پژوهش نتایج روایی به همراه نتایج مربوط به تحلیل عاملی تأییدی در فصل چهارم ارائه گردیده است.

پایایی ابزار اندازه‌گیری

برای اندازه‌گیری پایایی در این پژوهش، از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است که نتایج آن در فصل چهارم ارائه گردیده است.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

در پژوهش حاضر، به منظور توصیف آماری داده‌ها (شاخص‌های گرایش به مرکز و پراکندگی، تهیه جداول و نمودارها)، آزمون برازش داده‌ها (پایایی و روایی)، آزمون همبستگی و همچنین آزمون فرضیات تحقیق از نرم افزار SPSS استفاده شده است. توضیح تکنیک‌های آماری مورد استفاده، به اختصار در زیر آمده است.

آزمون نرمال بودن داده‌ها

برای انتخاب آزمون درست برای تحلیل فرضیه‌ها، ابتدا باید از توزیع آماری متغیری که مورد آزمون قرار می‌گیرد، که در این تحقیق از آزمون کولوموگروف-اسمیرنوف استفاده شد

آزمون همبستگی

هدف از انجام طرح‌های پژوهش همبستگی، شناسایی وجود یا عدم وجود یک رابطه و استفاده از روابط به منظور پیش‌بینی می‌باشد. در این مطالعات، از آزمون همبستگی برای توصیف کیفیت و میزان رابطه‌ی بین متغیرها استفاده می‌شود.

تحلیل رگرسیون

واژه‌ی رگرسیون در فرهنگ لغت به مفهوم پسروی، برگشت و بازگشت است. این واژه در آمار و ریاضیات به معنی بازگشت به یک مقدار متوسط یا میانگین است. تحلیل رگرسیون یکی از فنون آماری برای بررسی و مدل‌سازی ارتباط بین متغیرها است.

کاربرد رگرسیون

در این مورد، متغیری که از آن بهره گرفته می‌شود تا مقدار متغیر دیگر را پیش‌بینی کند، متغیر مستقل (یا پیش‌بین) نام دارد و متغیری را هم که قرار است پیش‌بینی شود، متغیر وابسته (یا ملاک) نام دارد.

۵- نتایج

تحلیل آمار توصیفی داده‌های تحقیق

در این بخش ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه آماری تشریح می‌شود. ویژگی‌هایی که در این بخش مورد تحلیل قرار می‌گیرند عبارتند از: جنسیت، سن، تحصیلات و سابقه کاری. در جدول‌های زیر اطلاعات آمار توصیفی نشان داده شده است.

جدول ۱: آمار توصیفی مربوط به سن

گویه	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
۲۵ تا ۳۰ سال	۱۷	۹,۴	۹,۴
۳۰ تا ۳۵ سال	۴۸	۲۶,۵	۳۵,۹
۳۵ تا ۴۰ سال	۴۳	۲۳,۸	۵۹,۷
۴۰ تا ۴۵ سال	۴۰	۲۲,۱	۸۱,۸
۴۵ تا ۵۰ سال	۲۶	۱۴,۴	۹۶,۱
بیشتر از ۵۰ سال	۷	۳,۹	۱۰۰
جمع کل	۱۸۱	۱۰۰	

تحلیل فرضیه های تحقیق

جهت آزمون فرضیه هایی که به اثرات مستقیم بین متغیرها مربوط می شوند از رگرسیون خطی استفاده شده است. در ادامه نتایج حاصل از آزمون فرضیه ها مورد بحث قرار می گیرد.

فرضیه اول: ایجاد دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری دارد.

H0 : ایجاد دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری ندارد.

H1 : ایجاد دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری دارد.

برای این سوال از آزمون t یک نمونه ای استفاده می شود. با توجه به اینکه در این تحقیق طیف لیکرت ۵ تایی را در نظر گرفته ایم مقدار آماره آزمون را ۳ (حد وسط) در نظر گرفته و با استفاده از آزمون t یک نمونه ای معناداری ایجاد دانش بر اثربخشی را بررسی کرده ایم.

$$\begin{cases} H_0 : \mu \leq 3 \\ H_1 : \mu > 3 \end{cases}$$

همان طور که نتایج رگرسیون خطی متغیر مستقل ایجاد دانش و متغیر وابسته اثربخشی در جدول ۲ نشان می دهد، مقدار R برابر است با ۰,۰۷۷، که اشاره دارد به همبستگی ساده بین دو متغیر و به

عبارتی شدت همبستگی بین دو متغیر. همان طور که از مقدار R (همبستگی پیرسون بین دو متغیر) نمایان است، بین دو متغیر ایجاد دانش و اثربخشی همبستگی کمی وجود دارد. مقدار R2 نشان می‌دهد که چه مقدار از متغیر وابسته یعنی اثربخشی، می‌تواند توسط متغیر مستقل یعنی ایجاد دانش، تبیین شود. نتایج رگرسیون فرضیه اول نشان می‌دهد متغیر ایجاد دانش می‌تواند ۰٫۶ درصد از تغییرات متغیر اثربخشی را تبیین کند، که در واقع مقدار خیلی کمی است.

جدول ۲. نتایج رگرسیون خطی فرضیه اول

مدل	R	مجذور R	مجذور R تعدیل شده	خطای استاندارد برآورد
۱	۰٫۰۷۷	۰٫۰۰۶	۰٫۰۰۰	۰٫۴۶۶۰۷

جدول ۳: نتیجه تحلیل رگرسیون خطی برای بررسی سهم متغیر ایجاد دانش بر اثربخشی

	همبستگی استاندارد نشده		همبستگی استاندارد شده		
	ضریب همبستگی B	خطای استاندارد	بتا	استاندارد	
اثربخشی	۱۶٫۹۰۱	۳٫۰۵۹	۰٫۱۸۱	-----	
ایجاد دانش	۱٫۰۳۶	۰٫۰۶۳	۰٫۰۶۱	۰٫۰۷۷	

همان طور که نتایج رگرسیون فرضیه اول نشان می‌دهد، ایجاد دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری ندارد. لذا فرضیه اول رد می‌شود. نمودار رگرسیونی فرضیه اول در نمودار زیر آورده شده است.

آزمون رگرسیون فرضیه دوم: حفظ و نگهداری دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری دارد.

همان طور که نتایج رگرسیون خطی متغیر مستقل حفظ و نگهداری دانش و متغیر وابسته اثربخشی در جدول ۴ نشان می‌دهد، مقدار R برابر است با ۰,۰۳۴، که اشاره دارد به همبستگی ساده بین دو متغیر و به عبارتی شدت همبستگی بین دو متغیر. همان طور که از مقدار R (همبستگی پیرسون بین دو متغیر) نمایان است، بین دو متغیر حفظ و نگهداری دانش و اثربخشی همبستگی کمی وجود دارد. مقدار R² نشان می‌دهد که چه مقدار از متغیر وابسته یعنی اثربخشی، می‌تواند توسط متغیر مستقل یعنی حفظ و نگهداری دانش تبیین شود. نتایج رگرسیون فرضیه دوم نشان می‌دهد متغیر حفظ و نگهداری دانش می‌تواند ۱ درصد از تغییرات متغیر اثربخشی را تبیین کند، که در واقع مقدار کمی است.

جدول ۴. نتایج رگرسیون خطی فرضیه دوم

مدل	R	مجذور R	مجذور R تعدیل شده	خطای استاندارد برآورد
۲	۰,۰۳۴	۰,۰۰۱	-۰,۰۰۴	۰,۴۶۷۱۹

جدول ۵. نتیجه تحلیل رگرسیون خطی برای بررسی سهم متغیر حفظ و نگهداری دانش بر اثربخشی

	همبستگی استاندارد نشده		همبستگی استاندارد شده	
	ضریب همبستگی B	خطای استاندارد	بتا	خطای استاندارد

۰,۶۴۶	۱۴,۸۳۶	۳,۱۴۷	۰,۲۱۲	-----	اثربخشی
	۰,۴۶۰	۰,۰۲۵	۰,۰۵۴	۰,۰۳۴	حفظ و نگهداری دانش

همان طور که نتایج رگرسیون فرضیه دوم نشان می‌دهد، حفظ و نگهداری دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری ندارد و فرضیه دوم رد می‌شود. نمودار رگرسیونی فرضیه دوم در نمودار زیر آورده شده است.

آزمون رگرسیون فرضیه سوم: انتقال دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری دارد.

همان طور که نتایج رگرسیون خطی متغیر مستقل انتقال دانش و متغیر وابسته اثربخشی در جدول ۶ نشان می‌دهد، مقدار R برابر است با ۰,۰۴۸، که اشاره دارد به همبستگی ساده بین دو متغیر و به عبارتی شدت همبستگی بین دو متغیر. همان طور که از مقدار R (همبستگی پیرسون بین دو متغیر) نمایان است، بین دو متغیر انتقال دانش و اثربخشی همبستگی خیلی کمی وجود دارد. مقدار R² نشان می‌دهد که چه مقدار از متغیر وابسته یعنی اثربخشی، می‌تواند توسط متغیر مستقل یعنی انتقال دانش، تبیین شود. نتایج رگرسیون فرضیه سوم نشان می‌دهد متغیر انتقال دانش می‌تواند ۰,۲ درصد از تغییرات

متغیر عملکرد تجارت سیار را تبیین کند، که در واقع مقدار ناچیزی است.

جدول ۶. نتایج رگرسیون خطی فرضیه سوم				
مدل	R	مجذور R	مجذور R تعدیل شده	خطای استاندارد برآورد
3	۰,۰۴۸	۰,۰۰۲	-۰,۰۰۳	۰,۴۶۶۹۳

جدول ۷. نتیجه تحلیل رگرسیون خطی برای بررسی سهم متغیر انتقال دانش بر اثربخشی

	همبستگی استاندارد نشده		همبستگی استاندارد شده		
	ضریب همبستگی B	خطای استاندارد	بتا		
اثربخشی	۱۵,۷۹۷	۳,۱۱۸	۰,۱۹۷	-----	
انتقال دانش	۰,۶۴۱	۰,۰۳۵	۰,۰۵۴	۰,۰۴۸	

همان طور که نتایج رگرسیون فرضیه سوم نشان می دهد، انتقال دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری ندارد. لذا فرضیه سوم رد می شود. نمودار رگرسیونی فرضیه سوم در نمودار زیر آورده شده است.

۵- نتیجه گیری و پیشنهادها

تحلیل و تفسیر نتایج حاصل از فرضیه‌های پژوهش

در این قسمت مروری خواهیم داشت گذرا بر فرضیه‌های تحقیق و نتایج حاصل از رد یا تأیید آنها و نتایج در ادامه به طور جداگانه برای هر فرضیه مورد بحث قرار خواهد گرفت. در این تحقیق هشت فرضیه فرعی و دو فرضیه اصلی وجود داشت که در ادامه به بررسی و تحلیل و تفسیر نتایج حاصل شده خواهیم پرداخت.

فرضیه H1: مدیریت دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری دارد. این فرضیه به بررسی ارتباط معناداری بین مدیریت دانش و اثربخشی می‌پردازد. همانطور که نتایج حاصل از استخراج نرم‌افزار نشان می‌دهد، مدیریت دانش با ضریب مسیر ۰,۰۷۹ و آماره t برابر با ۱,۰۶۶ تاثیر معناداری بر اثربخشی سازمانی ندارد.

فرضیه H2: مدیریت دانش بر چابکی تاثیر معناداری دارد. این فرضیه به بررسی ارتباط معناداری بین مدیریت دانش و چابکی می‌پردازد. همانطور که نتایج حاصل از استخراج نرم‌افزار نشان می‌دهد، مدیریت دانش با ضریب مسیر ۰,۰۶۴ و آماره t برابر با ۲,۶۲۱ تاثیر مثبت و معناداری بر چابکی سازمانی دارد. بنابراین می‌توان در تفسیر نتیجه این آزمون این گونه بیان کرد که با اجرای موثر مدیریت دانش در سازمان‌های استناداری، فرمانداری و بخشداری، چابکی سازمانی بهبود می‌یابد.

مقایسه نتایج آزمون فرضیه‌ها با تحقیقات پیشین

جدول ۸ مقایسه نتایج آزمون فرضیه‌ها با مطالعات پیشین

ردیف	فرضیه	نتیجه	مقایسه با مطالعات پیشین
۱	ایجاد دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری دارد.	رد	
۲	حفظ و نگهداری دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری دارد.	رد	
۳	انتقال دانش بر اثربخشی تاثیر معناداری دارد.	رد	

۵- محدودیت‌های پژوهش

وجود مشکلات و محدودیت‌های بسیار همیشه راه را برای انجام تحقیق دشوار و ناهموار می‌سازد. وجود این محدودیت‌ها مطمئناً بر روی روند پژوهش، نتایج حاصله و تفاسیر مشتق از آن تأثیر بسیاری می‌گذارد که پژوهشگر را ملزم به رعایت دقت و فراست بیشتری در این زمینه می‌نماید. در این پژوهش نیز محدودیت‌های زیادی وجود داشت که در زیر به چند عنوان از آنها اشاره خواهد شد.

- عدم جامعیت در پژوهش‌های مرتبط با موضوع تحقیق در داخل کشور که هر کدام به تعدادی محدودی از مولفه‌ها اشاره کرده‌اند و از جامعیت کافی برخوردار نیستند.
- عدم توجه پژوهش‌های داخلی به مدل‌ها و متغیرهای تایید شده در حوزه موضوع پژوهش که محدودیت‌هایی را برای بررسی منابع داخلی ایجاد کرده‌است.

۶- پیشنهادات

اضافه کردن و بررسی متغیرهای دیگر به متغیرهای بررسی شده در این پژوهش و تعریف ابعاد برای آن.

- آزمون مدل در دیگر استان‌های کشور و دیگر شرکت‌ها.
  - انجام تحقیق مشابه با توجه به متغیرهای جمعیت‌شناختی، اجتماعی-اقتصادی و ...
- هر چند در این تحقیق فرضیه‌هایی تایید شد اما به محققان پیشنهاد می‌گردد تا در مطالعات آتی به بررسی مجدد این فرضیه‌ها در جامعه آماری و شرایط دیگری با روش‌های کیفی به روز مانند پدیدارشناسی پرداخته شود.

۷- منابع

۱. ابریکوه، ف؛ صانعی، م و بوجاری، م. (۱۳۹۳). مروری بر چالش‌ها و عوامل موثر بر اعتماد سازمانی، اولین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، حسابداری و اقتصاد، موسسه بین‌المللی علوم و فناوری حکیم عرفی شیرازی، شیراز، ۲۰-۲۱ اسفند.
۲. اسماعیل پناه، ف و خیاط مقدم، س. (۱۳۹۲). بررسی وضعیت موجود اشتراک‌گذاری دانش بین اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها (مطالعه موردی دانشگاه آزاد اسلامی مشهد)، مدیریت بهره‌وری، سال هفتم، شماره ۲۶، صص. ۴۳-۶۷.
۳. پاشازاده، یوسف و گوهری، علی (۱۳۹۱)؛ بررسی تأثیر بلوغ مدیریت دانش بر میزان کیفیت خدمات و نوآوری، تهران، پنجمین کنفرانس ملی مدیریت دانش.
۴. شهبازی، علی اصغر و نوربخش، ایمان (۱۳۹۴)؛ نقش زیرساختی و فرآیندی مدیریت دانش در مسیر چابک‌سازی صنعت با تأکید بر اقشار دانشور بسیج، فصلنامه مطالعات راهبردی بسیج، سال هجدهم، شماره ۶۶، بهار ۱۳۹۴.
۵. مرادی صالح، علیرضا (۱۳۹۴)؛ اعتبار یابی مقیاسی برای مدیریت دانش در درس ناوبری ساحلی دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره) نوشهر، فصلنامه علمی پژوهشی آموزش علوم دریایی، انتشار آنلاین.
6. Garud, R. and P.R. Nayyar (1994), "Transformative capacity: continual structuring by intertemporal techno Dirks KT, Ferrin DL. (2001). The role of trust in organizational settings. *Organization Science*; 12:450-67.
7. Argyris C. (1964). *Integrating the individual and the organization*. New York: Wiley.
8. Logy transfer", *Strategic Management Journal*, 15: 365-385.

9. Matzler K, Rier M, Hinterhuber HH, Renzl B, Stadler C. (2005). Methods and concepts in management: significance, satisfaction and suggestions for further research: perspectives from Germany, Austria and Switzerland. *Strategic Change*; 14(1):1–13.
10. Kogut B, Zander U.b. (1992). Knowledge of the firm, combinative capabilities and the replication of technology. *Organization Science*; 3(3):383–98.
11. Grant RM. (1996). Toward a knowledge-based theory of the firm. *Strategic Management Journal*; 17(Winter Special Issue):109–22.